

MESTNA OBČINA MARIBOR
ŽUPAN

Ulica heroja Staneta 1, SI-2000 Maribor
T: +386.2.2201 000, E: mestna.obcina@maribor.si
S: <http://www.maribor.si>
Davčna številka: SI12709590, Matična številka: 5883369

Številka: 029-45/2021-10

Datum: 08.06.2021

GMS – 469

MESTNI SVET
MESTNE OBČINE MARIBOR

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 24. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR**

NASLOV GRADIVA: Predlog za obravnavo na 24.redni seji MS MOM - STRATEGIJA
ŠPORTA MOM 1.branje

GRADIVO PRIPRAVIL: URAD ZA ŠPORT

GRADIVO PREDLAGA: Aleksander Saša Arsenovič, župan

POROČEVALEC: Darko Zarič, Sekretar- vodja urada

PREDLOG SKLEPA: **Mestni svet Mestne občine Maribor sprejme Strategijo športa v
Mestni občini Maribor za obdobje 2021-2030 – prva obravnava**

Aleksander Saša Arsenovič
Župan

MESTNA OBČINA MARIBOR
MESTNA UPRAVA

URAD ZA ŠPORT

Številka: 029-45/2021-10

Datum: 08.06.2021

**PODPISNI LIST
PREDLOGA ZA OBRAVNAVO NA 24. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR**

Naslov gradiva:	Vnesite točen naslov gradiva
Priloge gradiva (navedba morebitnih prilog):	1. Strategija športa Mestne občine Maribor za obdobje 2021 – 2030, 1.branje

Pregledali in parafirali:

Podpisniki	Ime in priimek podpisnika	Pristojen organ	Datum	Podpis tistega, ki podpiše oz. parafira
Gradivo pripravil-a:	Igor Klančnik, Podsekretar		8.6.2021	
Gradivo pregledal-a vodja organa in morebitni vodja NOE:	Darko Zarič Sekretar- vodja urada		8.6.2021	
Gradivo usklajeno s pristojnimi organi (če je gradivo pripravljeno izven MOM):				
Dodatni pregled na predlog pripravljavca				
Dokument parafiral podžupan: <small>(obkrožite tistega, ki je odgovoren za vaše področje)</small>	<u>Dr. Samo Peter Medved</u> Gregor Reichenberg Alenka Iskra	Kabinet župana		

Gradivo prejela služba MS v fizični in elektronski obliki	Rosana Klančnik	Služba za delovanje mestnega sveta	8.6.2021	
---	-----------------	------------------------------------	----------	--

Gradivo pregledala direktorica MU	Mag. Nataša Rodošek	Kabinet župana		
-----------------------------------	---------------------	----------------	--	--

Obrazložitev:

Za pripravo strategije športa v Mestni občini Maribor, je župan MOM Aleksander Saša Arsenovič, dne 03.08.2020, na podlagi 35. člena Statuta Mestne občine Maribor (MUV, št. 10/2011, 8/2014 in 12/2019), izdal sklep o imenovanju Delovne komisije.

S strategijo športa bo jasno začrtana smer, po kateri se bo skupaj z izvajalci letnega programa športa (Športna zveza Maribor, druge športne zveze, športna društva, osnovne in srednje šole, Univerza in drugi izvajalci) ter z izbranim upravljalcem javnih športnih objektov uresničeval javni interes na področju športa v MOM.

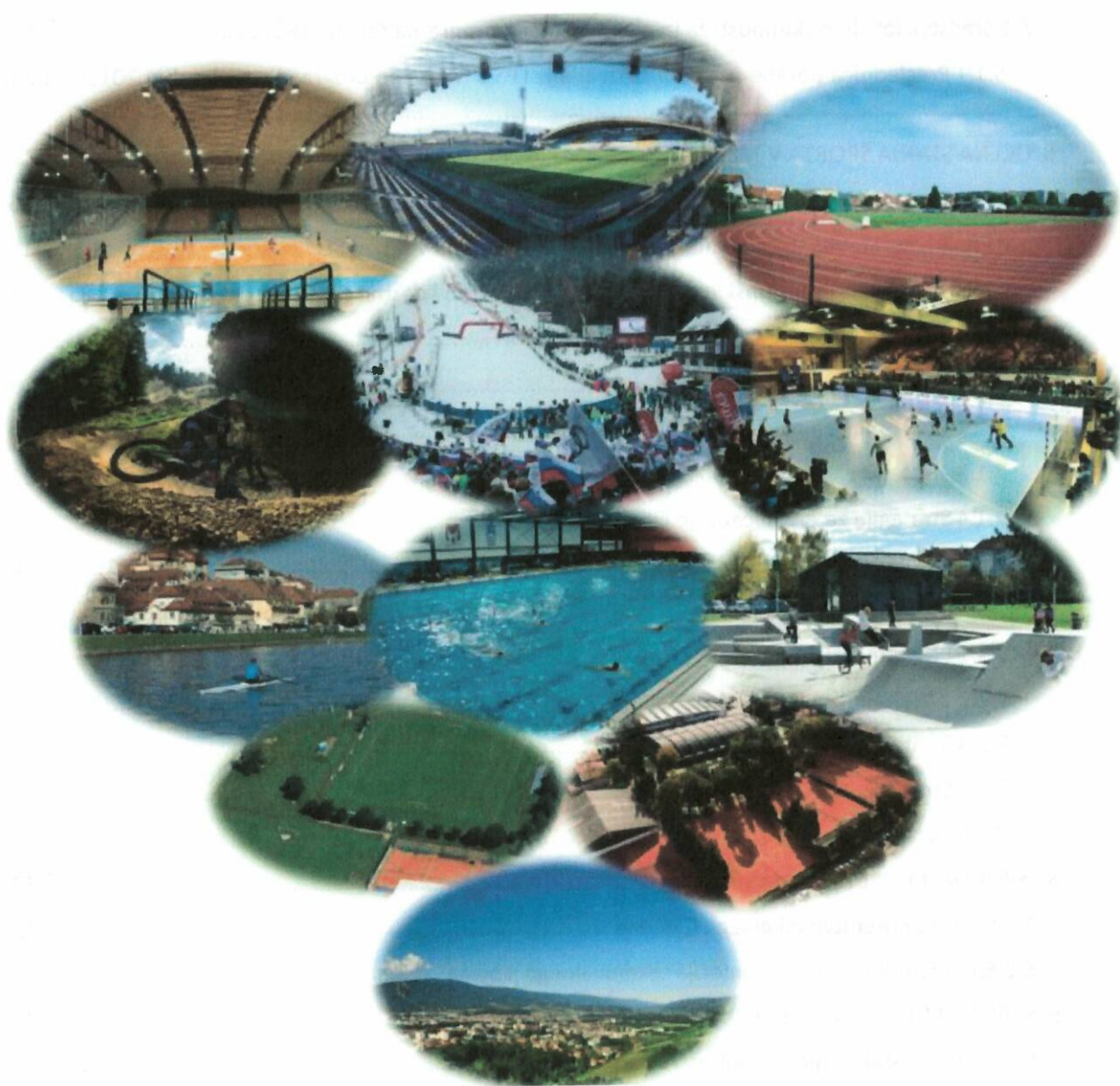
V strategiji je izdelana analiza stanja v športu za preteklo obdobje od 2015 do 2020, opredeljeni so:

- poslanstvo,
- vizija,
- ocena stanja na področju športa v Mariboru,
- SWOT analize športa,
- strateški cilji do leta 2030,
- strategije za uresničevanje ciljev in način uresničevanja strategij,
- športne prireditve,
- stanje športne infrastrukture,
- rekapitulacija panožnih strategij,
- smernice razvoja športa do leta 2030,
- izvajalci za uresničevanje strategije ter
- strateški nadzor in način poročanja.

Cilj pripravljene strategije je postati športu prijazno mesto za vse občane, dnevne obiskovalce, športni turizem, profesionalne športne ekipe, selektivni šport, prostočasne športne dejavnosti otrok in mladine, šport starejših in šport invalidov.

Mestnemu svetu Mestne občine Maribor predlagamo, da Strategijo športa v MOM za obdobje 2021-2030, zaradi pomembnosti dokumenta obravnava in ga sprejme v dveh obravnavah.

Strategija športa v Mestni občini Maribor za obdobje 2021 – 2030

Maribor, junij 2021

© Mestna občina Maribor

KAZALO VSEBINE:

1. UVOD.....	4
2. IMENOVANJE KOMISIJE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE ŠPORTA V MOM	7
3. POSLANSTVO	8
4. VIZIJA	9
5. ANALIZA STANJA V ŠPORTU ZA OBDOBJE 2015 – 2020	10
5.1 Sredstva lokalnih skupnosti za izvajanje Letnega programa športa (LPŠ).....	10
5.1.1 Preglednica porabe sredstev za izvajanje LPŠ v MOM po programih, v obdobju 2015 – 2020	13
6. OCENA STANJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR	16
6.1 Ocena stanje športa v Mestni občini Maribor.....	16
6.2 Primerjava števila registriranih športnikov 2017 - 2020 v MB in SLO	18
6.3 Primerjava števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov 2015 - 2020 v MB in SLO	18
7. SWOT ANALIZA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR	19
7.1 Šport za vse.....	19
7.1.2 SWOT analiza na področju športa za vse.....	20
7.1.3 Strateški cilji do leta 2030	22
7.1.4 Strategije za uresničevanje ciljev.....	23
7.1.5 Kazalniki za spremljanje.....	24
7.2 Tekmovalni šport.....	25
7.2.1 Programi tekmovalnega športa	26
7.2.2 SWOT analiza na področju tekmovalnega športa	27
7.2.3 Strateški cilji do leta 2030	28
7.2.4 Strategije za uresničevanje ciljev.....	30
7.2.5 Kazalniki za spremljanje.....	31
8. ŠPORTNE PRIREDITVE V MARIBORU.....	32
8.1 Športne prireditve lokalnega pomena.....	32
8.2 Športne prireditve in promocija tekmovalnega športa	32
9. STANJE ŠPORTNE INFRASTRUKTURE V MOM.....	33
9.1 Aktualno stanje športne infrastrukture v MOM.....	34
9.2 Največje športno infrastrukturne pridobitve v zadnjih petih letih v MOM.....	35
9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.....	36
10. SMERNICE ZA RAZVOJ ŠPORTA V MOM DO LETA 2030	38
10.1 Prednostne naloge športa v MOM	39

10.1.1 Ukrep 1: Razvoj vrhunškega športa in zagotavljanje pogojev zanj.....	39
10.1.2 Ukrep 2: Obnova in povezovanje športnih objektov, razvid zasedenosti, cenovne politike in digitalizacija ponudbe ter avtomatizacija rezervacij	39
10.1.3 Ukrep 3: Razvoj rekreativnih športov in zagotavljanje infrastrukture zanje (Pohorje, Pekrska gorca, Stražun, Kozjak, Drava)	40
10.2 Razvoj športnega turizma	41
10.3 Aktivna vloga športa pri pripravi ukrepov za blaženje posledic epidemije	41
11. IZVAJALCI ZA URESNIČEVANJE STRATEGIJE	43
12. STRATEŠKI NADZOR	44
13. POROČANJE	45
14. VIRI IN LITERATURA	46

1. UVOD

Ljudje naj bi se sodeč po odkritjih arheologov, s športom pričeli ukvarjati že 4.000 let pred našim štetjem. O tem pričajo tudi poslikave v prazgodovinskih jamah. V različnih državah so bile priljubljene različne aktivnosti, vendar takrat pri športnih aktivnostih še niso poznali pravil igre. Ta so se oblikovala kasneje, približno v obdobju antike, ko so bile športne aktivnosti bolj organizirane. Prav tako šport v svojih začetkih ni bil toliko namenjen užitku, kot je bil namenjen tekmovalnosti med posamezniki, le-ta pa je pri večini športov prisotna še danes (Gabrovec, 2018). Vendar najbolj pomembno pri športu je, da športna aktivnost ohranja tudi zdravje.

Šport lahko razumemo kot družbeni, ekonomski in medijski fenomen (Larive, 1994; De Knop idr., 1996). Njegova vloga in mesto v družbi sta odvisna od stopnje razvitosti družbenih potreb, od vrednot športne dejavnosti in sprejemljivih družbenih odnosov do teh vrednot (Tušak in Tušak, 2001). Šport v družbi ne pomeni vrednote sam po sebi, temveč je športna dejavnost najpogosteje sredstvo za doseganje splošnih in posebnih družbenih ciljev (Černožorski, Tušak, Bednarik in Tušak, 2002).

»Šport je prostovoljna prostočasna gibalna tekmovalna in netekmovalna dejavnost, ki se je človek udeležuje iz gibalnih nagibov in katere glavni namen je razvedriti in hkrati povečati ali ohraniti človekove telesne zmogljivosti (bodisi zaradi uravnovešenega biopsihosocialnega razvoja in stanja, boljših gibalnih dosežkov ali dejavnega počitka in obnove moči). Izraz tekmovalnost je treba razumeti v najširšem pomenu te besede: kot tekmovalnost s samim seboj, tekmovalnost z drugimi in tekmovalnost z naravo. K tako opredeljeni gibalni dejavnosti je treba šteti vse procese, pojave in odnose, ki se vežejo na takšno gibalno dejavnost. Če takšen razširjen sklop pojavov, procesov in odnosov ustreza splošno veljavnim aksiološkimi merilom, govorimo tudi o športni kulturi.« Kristan (2000).

Leta 1992 je odbor za razvoj športa pri Svetu Evrope sprejel Evropsko listino o športu, ki opredeljuje ključna načela glede splošnega razvoja športa. V tej listini je navedena definicija športa, ki se pogosto pojavlja v strateških smernicah vladnih dokumentov. Torej igra vlogo neke osnove za nadaljnja ravnanja in se glasi takole: »Za potrebe te listine šport pomeni vse oblike telesne dejavnosti, katere namen je s pomočjo občasne ali redne udeležbe izražati ali izboljšati telesno pripravljenost in duševno počutje, ustvarjati družbene odnose ali pridobivati rezultate na tekmovanjih vseh stopenj.«

V teoriji športa ločimo športno vzgojo, selekcijski tekmovalni šport, športno rekreacijo (šport za vsakogar), invalidski šport ter terapevtski in rehabilitacijski šport. Poleg tega del selekcijskega tekmovalnega športa čedalje bolj postaja poklic, cirkus, trgovina, industrija zabave in včasih tudi

sredstvo politike, zato ga ni mogoče meriti z enakimi vati kot druge pojavne oblike ali izseke športa.« (Kristan, 2002, str. 37).

Družbena vloga športa izhaja iz znanstveno dokazanega pomena športa za javno zdravje (telesno, duševno in socialno), socializacijo in gospodarstvo. Športu se priznava tudi zelo pomembna vloga pri spodbujanju k prostovoljnemu delu in k aktivni udeležbi v družbi, doseganju solidarnosti, strpnosti in odgovornosti ter prenašanju drugih pozitivnih družbenih vrednot in narodni identifikaciji. Zaradi navedenih vplivov je šport del javnega interesa, zato se sofinancira iz javnih sredstev, za njegov razvoj pa se ustvarjajo ustrezni sistemski družbeni pogoji.

Šport je temeljna pravica vsakega človeka, tako otroka, mladostnika, odraslega človeka, starostnika, znotraj teh skupin pa tudi invalidov in vseh oseb s posebnimi potrebami.

Logična posledica takšnega razvoja športa je nastanek pravnih podlag, ki so v **Zakonu o športu**¹ (ZŠpo-1, Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg in 82/20) in **Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji 2014 – 2023**² (NPS, Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00 – popr.) in ju je sprejel Državni zbor Republike Slovenije. Kot najpomembnejši akt razvoja športa v Mestni občini Maribor (v nadaljevanju MOM), ki določa podrobnejša merila za izvajanje letnih programov športa, je mestni svet MOM sprejel **Odlok o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ v Mestni občini Maribor**³. S tem MOM jasno izraža in uresničuje javni interes na področju športa, tako za prebivalce kot tudi obiskovalce mesta Maribora.

Ključna vodila, ki se na področju športa v MOM zasledujejo so zakonitost, transparentnost, trajnost, dostopnost, poštenost, pravičnost in kompetentnost strokovnih kadrov.

Na področju športa v MOM se na podlagi mednarodnih vodil kot sta **FAIR PLAY** in **RESPECT** pričakuje, da se goji spoštljiv odnos med vsemi deležniki in se dosledno uveljavlja ničelna toleranca tako pri doppingu, prirejanju rezultatov kot pri korupciji v športu. Prizadevamo si za konstruktivne odnose med deležniki, za prevzemanje odgovornosti ter ne dopuščamo sovražnega govora, nestrpnosti in neargumentiranega kritiziranja.

Nikakor pa pri pripravi strategije ne smemo prezreti aktualnih razmer, posledice katerih bo epidemija pustila dolgoročno tudi v športu. Izpad izvajanja organiziranega rekreativnega športa in priložnostnih aktivnosti otrok in mladine ter programov otrok in mladine usmerjenih v

¹ Zakonu o športu - <https://www.uradni-list.si/pdf/2017/Ur/u2017029.pdf>

² Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji 2014 – 2023 - https://www.zsrs-planica.si/wp-content/uploads/2010/04/Nacionalni_program_Sporta_v_Republiki_Sloveniji_NPS.pdf

³ Odlok o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ v Mestni občini Maribor - <https://www.maribor.si/dokument.aspx?id=37018>

kakovostni in vrhunski šport, je širši družbeni problem, saj je ustrezna športna vadba pomembna naložba v zdravje državljanov. Prav tako je vrhunski šport postavljen pred velik izziv ustreznega razvoja in posledično zmanjšanja mednarodne konkurenčnosti. Menimo, da je treba področje športa ustrezno upoštevati in umestiti med ukrepe, ki so namenjeni blaženju posledic epidemije in ki ne bodo na škodo vseh deležnikov v športu.

2. IMENOVANJE KOMISIJE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE ŠPORTA V MOM

Za pripravo strategije športa v Mestni občini Maribor, je župan MOM Aleksander Saša Arsenovič, dne 03.08.2020, na podlagi 35. člena Statuta Mestne občine Maribor (MUV, št. 10/2011, 8/2014 in 12/2019), izdal sklep o imenovanju Delovne komisije.

Strategijo športa je pripravila delovna skupina v sestavi:

- ✓ Darko Zarič - UzŠ, predsednik,
- ✓ Dr. Samo Peter Medved – podžupan, član,
- ✓ Tomaž Barada – predsednik ŠZM, član,
- ✓ Dr. Silvester Lipošek – predsednik strokovnega sveta pri ŠZM, član,
- ✓ Tadej Mežnar, direktor JZ Športni objekti Maribor,
- ✓ Simon Mihalina – UzŠ, član,
- ✓ Igor Klančnik – UzŠ, član,
- ✓ Vesna Rožanc – UzŠ, član,
- ✓ Peter Sitar, član strokovnega sveta ŠZM, član.

Strategija športa v MOM bo služila zagotavljanju podpornih ukrepov za uresničevanje strategij posameznih športnih panog in posameznih pojavnih oblik športa.

S strategijo športa bo jasno začrtana smer, po kateri se bo skupaj z izvajalci letnega programa športa (Športna zveza Maribor, druge športne zveze, športna društva, osnovne in srednje šole, Univerza in drugi izvajalci) ter z izbranim upravljalcem javnih športnih objektov uresničeval javni interes na področju športa v MOM.

V strategiji je izdelana analiza stanja v športu za preteklo obdobje od 2015 do 2020, opredeljeni so poslanstvo, vizija, strategija, ocena stanja na področju športa v Mariboru, SWOT analize športa, strateški cilji do leta 2030, opredeljene so strategije za uresničevanje ciljev in način uresničevanja strategij, športne prireditve, stanje športne infrastrukture, rekapitulacija panožnih strategij, smernice razvoja športa do leta 2030, izvajalci za uresničevanje strategije ter strateška nadzor in način poročanja.

Monitoring o uresničevanju strategije in poročanje MS MOM bo potekalo s strani Urada za šport predvidoma vsak olimpijski cikel.

Predlog strategije je na svoji seji dne obravnaval Upravni odbor Športne zveze Maribor in predlog podprl.

3. POSLANSTVO

S strategijo športa v Mestni občini Maribor želimo ustvariti pogoje za razvoj športa na vseh področjih delovanja kot enega od pomembnih temeljev razvoja posameznika in družbe.

Udejanjanje javnega interesa bomo dosegli tako, da bomo;

- a) zagotovili vsakemu posamezniku možnosti za dejavno sodelovanje v športu v varnem in zdravem okolju,
- b) zagotovili vsem mladim kakovostno športno vzgojo, ki jim bo omogočila pridobiti gibalno izobrazbo, da bo šport postal del njihovega zdravega življenjskega sloga,
- c) zagotovili vsakemu, ki ga to zanima in je zato sposoben, možnost izboljšanja osebnega športnega dosežka in možnost javnega priznanja njegove pomembnosti,
- d) razvijali moralne in etične vrednote športa, spoštovali človekovo dostojanstvo in varnost vseh, ki so povezani z družbenimi normami,
- e) ustvarjali spodbudno okolje za razvoj vseh oblik športne dejavnosti za vse skupine prebivalstva,
- f) krepili vlogo športnih društev, katera so pomemben del civilne družbe, ki si s svojim pretežno prostovoljnim delovanjem prizadevajo za dobrobit celotne skupnosti,
- g) ustvarjali pogoje za delovanje društev v programih tekmovalnega športa,
- h) preoblikovali in posodobili sistem upravljanja javne športne infrastrukture in urbanih športnih površin.

Cilj je postati športu prijazno mesto za vse občane, dnevne obiskovalce, športni turizem, profesionalne športne ekipe, selektivni šport, prostočasne športne dejavnosti otrok in mladine, šport starejših in šport invalidov.

4. VIZIJA

Šport ima v MOM bogato zgodovino, ki jo posebej oboje olimpijci⁴ in mnogi vrhunski športniki, športni objekti in nenazadnje tudi srčni navijači.

Mesto Maribor je mesto športa, zato želimo tudi v prihodnje razvijati športni turizem, športno infrastrukturo, kvalitetne športne programe in množično rekreativno vadbo.

V naslednjih desetih letih želimo na področju tekmovalnega športa imeti najmanj deset olimpijcev (plavanje, taekwondo, jadrnanje, atletika, judo, alpsko smučanje), ki bodo dosegli vsaj dve olimpijski medalji, naslov državnih prvakov v vsaj treh kolektivnih panogah (nogomet, odbojka, košarka, rokomet) in trideset v individualnih panogah (plavanje, tenis, atletika, judo, taekwondo, alpsko smučanje, karate, šah, namizni tenis, ritmična gimnastika, športna gimnastika, gorsko kolesarstvo, plesi), podvojiti število registriranih športnikov z mednarodnim statusom in organizirati vsako leto vsaj pet odmevnih mednarodnih športnih tekmovanj.

Na področju športa za vse želimo zgraditi nov športni vrtec in v vsaki mestni četrti urediti kvalitetne urbane športne centre za brezplačno vadbo (fitnesi na prostem, motorični park za vse generacije, sodobna otroška igrala in koloparke), ki bodo omogočali, da se bo lahko vsak Mariborčan ukvarjal z rekreativno športno vadbo.

Na področju športne infrastrukture želimo sistemsko urediti in poenotiti upravljanje s športno infrastrukturo, obnoviti Dvorano Tabor in zunanja košarkarska igrišča, zgraditi novo atletske dvorano, večnamensko tribuno v športnem parku Tabor, dvorano za tenis v Ljudskem vrtu, povečati število prog za gorske kolesarje ter investirati v inovativne rešitve za zasneževanje smučarskih prog.

Na področju športa invalidov spodbujamo povezovanje invalidov v Konzorcij invalidskih društev.

⁴ Mariborski olimpijci - <https://www.maribor.si/podrocje.aspx?id=1206>

5. ANALIZA STANJA V ŠPORTU ZA OBDOBJE 2015 – 2020

Številni kazalniki (delež športno dejavnih prebivalcev, število športnih organizacij, število medalj na največjih tekmovanjih, nove vadbene in tekmovalne športne površine itd.) kažejo, da je šport v Republiki Sloveniji v zadnjih petnajstih letih doživel vsestransko rast in kakovostni razvoj. Pomembno so k temu pripomogli ukrepi države in lokalnih skupnosti, opredeljeni v Nacionalnem programu športa (2000). Drugi podporni dejavniki so bili vloga športa v različnih družbenih področjih (zlasti vzgojno-izobraževalni sistem), samoiniciativa društvene organiziranosti športa, razmah zasebnosti v športu, interes prebivalcev in slovenskega gospodarstva za zasebno financiranje športa.

5.1 Sredstva lokalnih skupnosti za izvajanje Letnega programa športa (LPŠ)

V 13. členu Zakona o športu je zapisano, da izvajanje NPŠ na lokalni ravni za posamezno koledarsko leto določi občinski svet – po predhodnem mnenju občinske športne zveze, če ta obstaja – z letnim programom športa na lokalni ravni, ki določa programe in področja športa, ki se sofinancirajo v posameznem koledarskem letu, in obseg javnih sredstev, ki se zagotavljajo v proračunu lokalne skupnosti, pri čemer upošteva strukturo in prednostne naloge, opredeljene v NPŠ. Občinski svet lahko sprejme LPŠ na lokalni ravni brez predhodnega mnenja občinske športne zveze, če ga ta ne poda v roku enega meseca.

Z LPŠ so določeni programi športa, ki se vsako leto sofinancirajo iz občinskega proračuna, vrsta dejavnosti, ki so potrebne za uresničevanje tega programa, ter obseg sredstev, ki se v ta namen zagotovijo iz proračuna lokalne skupnosti.

Urad za šport na MOM, na podlagi sprejetega Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ, pripravi vsakoletni Javni razpis za sofinanciranje programov in dodelitev oziroma sofinanciranje uporabe prostora programom LPŠ v MOM.

Javni razpis za sofinanciranje programov in dodelitev oziroma sofinanciranje uporabe prostora programom LPŠ v MOM, se razpiše vsako leto predvidoma v mesecu novembru za naslednje koledarsko leto.

Na razpis lahko kandidirajo športna društva in športne zveze, registrirane v Republiki Sloveniji, zavodi za šport po Zakonu o športu (ZŠpo-1), pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji, ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove, zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javno veljavne programe, lokalne skupnosti, samostojni podjetniki posamezniki, registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji in zasebni športni delavci.

Predmet javnega razpisa je zbiranje predlogov za sofinanciranje programov, podprogramov oz. dejavnosti LPŠ v MOM, dodelitev uporabe prostora športnim društvom in športnim zvezam v mreži javnih športnih objektov v upravljanju javnega zavoda oziroma koncesionarja in sofinanciranje uporabe športnih objektov in površin za šport v naravi, ki niso vključeni v mrežo javnih športnih objektov. Prejete vloge obravnava Komisija za izbor in ovrednotenje športnih programov LPŠ v MOM, ki jo vsako leto s sklepom imenuje župan. Javni razpis LPŠ je od leta 2018 digitaliziran, s čemer se zagotavlja transparentna in pravična delitev sredstev med vse prijavitelje.

Rezultati javnega razpisa LPŠ se po zaključku vsako leto objavijo na spletni strani Urada za šport.⁵

Iz preglednice porabe sredstev za izvajanje LPŠ v MOM po programih, za obdobje 2015 – 2020, je razvidno, da so se sredstva iz leta v leto poviševala na vseh programih, čeprav delež sredstev v proračunu iz leta v leto varira.

Najbolj so se v omenjenem obdobju povišala sredstva na področjih **»Športni objekti in površine za šport v naravi«** in sicer od **2.619.770,00 EUR** na **6.607.923,00 EUR**, **»Športni programi«** od **1.210.572,00 EUR** na **1.769.400,00 EUR** in **»Športne prireditve in promocija športa«** od **85.200,00 EUR** na **184.000,00 EUR**. Iz navedenih števil je razvidno dejstvo, da MOM ni na nobenem področju sredstev namenjenih športu znižala, kar pomeni, da se za razvoj športa v MOM namenja vedno več sredstev.

Okvirna skupna višina predvidenih razpisanih sredstev za sofinanciranje programov LPŠ za leto 2020 je znašala 4.028.487 evrov.

Če pogledamo kako so se sredstva delila po **športnih programih**, ugotovimo, da je bilo za njihovo sofinanciranje namenjenih **1.769.400,00 EUR**, od tega so **individualne športne panoge** (34 panog) v letu 2020 prejela **50 %** sredstev, **kolektivne športne panoge** (9 panog) **17,8 %**, invalidska društva **1 %**, panožne športne zveze **6,3 %** in športna rekreacija **2,5%**. Ostali deleži se porazdelijo za sofinanciranje športnih prireditev in promocijo športa, razvojne dejavnosti v športu in organiziranost v športu.

Za vadbene površine, ki so v mreži javnih športnih objektov in javnih športnih objektov v upravljanju koncesionarja se razdeli **49 %**, za športne objekte in površine za šport v naravi, ki niso vključeni v mrežo javnih športnih objektov pa se razdeli **6,6 %** od **predvidenih sredstev za sofinanciranje LPŠ**.

⁵ Seznam prejemnikov sredstev LPŠ za obdobje 2016-2020 -

<https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18925>

Pri **individualnih športnih panogah** je v letu 2020 največ sredstev prejela panoga **plavanja** v višini **386.629,67 EUR**, sledijo ji **tenis 234.347,11 EUR**, judo 175.945,97 EUR, atletika 154.418,79 EUR, alpsko smučanje 119.750,26 EUR, taekwondo 107.876,61 EUR in športno ritmična gimnastika 91.316,25 EUR. Vse ostale panoge so prejele 60.000,00 EUR in manj.

Pri **kolektivnih športnih panogah** je največ sredstev prejela panoga **nogomet 364.138,74 EUR**, sledijo **odbojka 349.715,31 EUR**, hokej 251.625,87 EUR, košarka 189.418,93 EUR in rokomet 98.709,73 EUR.

Iz navedenih števil izhaja, da je **MOM** v letu 2020 namenila za sofinanciranje športa v povprečju **40 EUR/občana** javnih sredstev, medtem, ko **razvite evropske države** namenjajo najmanj **100 EUR/prebivalca** javnih sredstev, da dosegajo želen vpliv športa na kulturo naroda.

5.1.1 Preglednica porabe sredstev za izvajanje LPŠ v MOM po programih, v obdobju 2015 – 2020

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
Področje NPŠ / LPŠ	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu
Športni programi	1.210.572,00	1,41%	1.246.488,00	1,50%	1.270.551,00	1,33%	1.022.614,00	0,95%	1.460.161,00	1,47%	1.769.400,00	1,30%
Športni objekti in površine za šport v naravi	2.619.770,00	3,04%	2.896.260,00	3,48%	2.926.924,00	3,06%	4.560.089,00	4,25%	6.623.244,35	6,69%	6.607.923,00	4,85%
Razvojne dejavnosti v športu	5.000,00	0,01%	5.500,00	0,01%	26.000,00	0,03%	3.000,00	0,00%	8.000,00	0,01%	7.000,00	0,01%
Organiziranost v športu	26.000,00	0,03%	29.000,00	0,03%	30.000,00	0,03%	29.000,00	0,03%	35.000,00	0,04%	35.000,00	0,02%
Športne prireditve in promocija športa	85.200,00	0,10%	51.676,00	0,06%	143.634,00	0,15%	230.696,00	0,22%	184.000,00	0,19%	165.500,00	0,12%
Družbena in okoljska odgovornost v športu	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Vir: Lasten

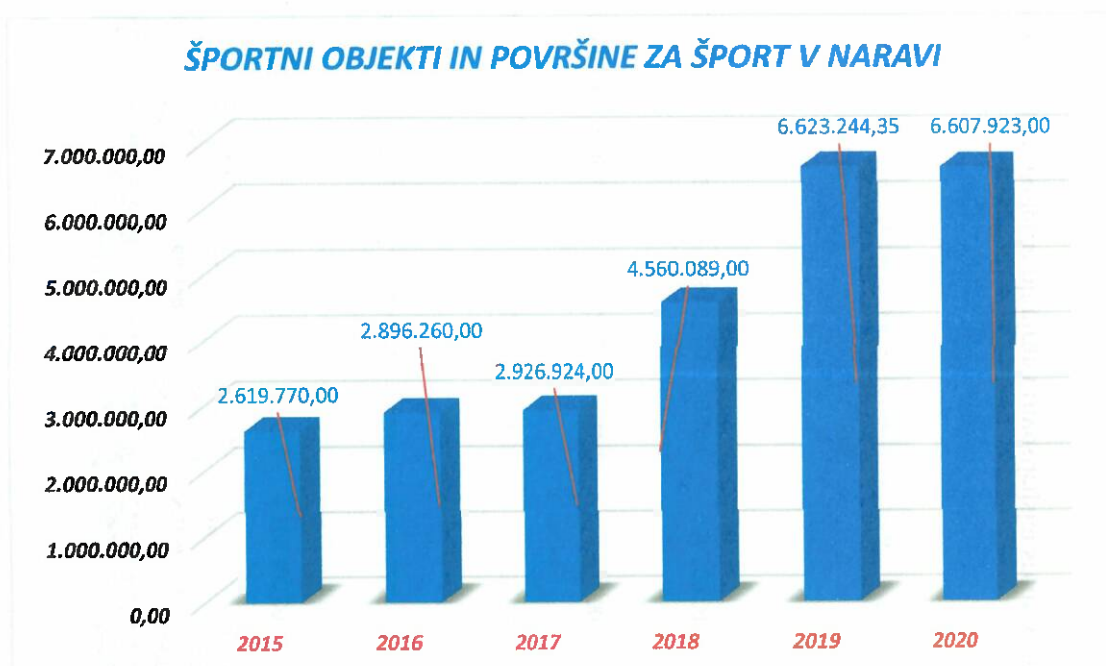
Opomba: Pri sredstvih namenjenih za športne objekte in površine za šport so upoštevana tudi vsakoletna planirana investicijska sredstva v športne objekte.

Grafikon 1: Poraba sredstev za izvajanje LPŠ v MOM za športne programe

Vir: Lasten

Grafikon 1: Poraba sredstev za izvajanje LPŠ v MOM za športne objekte in površine za šport v naravi

Vir: Lasten

Grafikon 3: Poraba sredstev za izvajanje LPŠ v MOM za športne prireditve in promocijo športa

Vir: Lasten

6. OCENA STANJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR

6.1 Ocena stanje športa v Mestni občini Maribor

Mestna občina Maribor uresničuje javni interes na področju športa z zagotavljanjem sredstev za izvedbo letnega programa športa, načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem lokalno pomembnih športnih objektov in površin za šport v naravi v lasti lokalne skupnosti, izvajanje nekaterih programov športa ter s spodbujanjem in zagotavljanjem pogojev za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti.

Kot je razvidno iz spodnje preglednice, je v MOM na podlagi vpogleda v AJPES aktivnih 328 društev, ki imajo registrirano športno dejavnost pod šifro 93.1. V Športno zvezo Maribor je včlanjenih 181 športnih društev, od tega 41 individualnih športnih panog in 9 kolektivnih športnih panog. Za razvoj posameznih panog skrbi 10 panožnih športnih zvez. Skupno aktivno vadi in tekmuje v MOM približno 3.200 registriranih športnikov in večje število drugih aktivnih športnikov. Po neuradnih podatkih se z različnimi oblikami športa v Mariboru ukvarja vsak tretji Mariborčan.

Skrb za enakomeren razvoj športa v športnih društvih, panožnih strokovnih zvezah in vzgojno izobraževalnih zavodih ima Športna zveza Maribor. Športna zveza Maribor je nevladna, neprofitna in neodvisna organizacija, ki obstaja že vse od leta 1967. V njej se združujejo športni klubi, društva in zveze zaradi lažjega zagotavljanja skupnih pravic in lažjega izvajanja skupnih interesov. Poslanstvo Športne zveza Maribor je, da združuje, povezuje in promovira mariborski šport. Ima status organizacije, ki deluje v javnem interesu in je tudi ponosen partner Olimpijskega komiteja Slovenije, nacionalnih panožnih zvez ter drugih subjektov, ki delujejo v športu na lokalni ravni in širše.

V sodelovanju z Mestno občino Maribor skrbijo, da se meščanom ponudi kar se da pestro športno dogajanje namenjeno vsem generacijam. Za naše vrhunske športnike vsako leto organizira prireditve Izbor športnika Maribora ter se jim na ta način pokloni za njihove izjemne rezultate. Njihovo delovanje je sofinancirano s strani Mestne občine Maribor na podlagi prijave na vsakoletni javni razpis Letnega programa športa. Športna zveza Maribor je tudi nosilec in izvajalec nalog Regijske pisarne OKS-ZŠZ za Podravje, kjer sodeluje s 17 drugimi občinami ter njihovimi športnimi zvezami in športnimi društvi.

Športne panoge v individualnih športih, ki imajo tri ali več društev v svoji panogi so aikido, boks, judo, karate, taekwondo, kickboxing, konjeništvu, ples in šah, v kolektivnih športih so to nogomet, košarka in odbojka, sledijo jim šport invalidov s 14 društvi, planinstvo s 6 društvi, taborništvo s 4 društvi in društva, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo s 23 društvi.

Preglednica športnih društev po panogah in številu športnikov v MOM:

Individualne športne panoge	41
Kolektivne športne panoge	9
Ostala društva in klubi	30
Invalidski šport	13
Planinska društva	10
Taborniška društva	4
Panožne športne zveze	10

Število registriranih društev v AJPES-u, ki imajo registrirano športno dejavnost pod šifro 93.1.	328
Število športnih društev, ki so člani Športne zveze Maribor	181
Število rekreativnih športnikov	cca. 35.000
Število registriranih športnikov	cca. 3.200

Vir: Strokovni svet SZM

V nadaljevanju je v preglednicah razvidna primerjava števila registriranih športnikov za obdobje od 2017 do 2020 v Mariboru in Sloveniji ter primerjava števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov za obdobje od 2015 do 2020 v Mariboru in Sloveniji.

6.2 Primerjava števila registriranih športnikov 2017 - 2020 v MB in SLO

TIP / LETO / VIR	2017			2018			2019			2020		
	spletne strani OKS, 1.1.2017			spletne strani OKS, 1.1.2018			spletne strani OKS, 1.1.2019			spletne strani OKS, 1.1.2020		
	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB
REGISTRIRANI ŠPORTNIKI	1.981	35.261	5,62%	2.240	44.146	5,07%	2.725	51.468	5,29%	3.184	58.349	5,46%
Skupaj	1.981	35.261	5,62%	2.240	44.146	5,07%	2.725	51.468	5,29%	3.184	58.349	5,46%

Vir: Spletna stran OKS - <https://www.olympics.si/>

6.3 Primerjava števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov 2015 - 2020 v MB in SLO

TIP / LETO / VIR	2015			2016			2017			2018			2019			2020		
	Obvestila OKS št. 77			Obvestila OKS št. 80			Obvestila OKS št. 83			Obvestila OKS št. 86			Obvestila OKS št. 89			Obvestila OKS št. 92		
	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB
VRHUNSKI ŠPORTNIKI	47	562	8,36%	27	568	4,75%	31	540	5,74%	45	551	8,17%	28	525	5,33%	28	565	4,96%
OSTALI KATEGORIZIRANI ŠPORTNIKI	496	5.119	9,69%	481	5.099	9,43%	482	5.310	9,08%	565	6.123	9,23%	560	6.501	8,61%	626	8.372	7,48%
Skupaj	543	5.681	9,56%	508	5.667	8,96%	513	5.850	8,77%	610	6.674	9,14%	588	7.026	8,37%	654	8.937	7,32%

Vir: Obvestila OKS

7. SWOT ANALIZA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR

7.1 Šport za vse

Številni kazalniki kažejo, da je športna in splošna telesna aktivnost v Republiki Sloveniji v zadnjih 15 letih doživela vsestransko rast in kakovostni razvoj. K temu so največ pripomogli ukrepi države, lokalnih skupnosti, vzgojno-izobraževalni sistem, samoiniciativa društvene organiziranosti športa, razmah zasebnitva v športu, interes prebivalcev samih, pa tudi povečano zanimanje slovenskega gospodarstva za zasebno financiranje športa.

Glede na zeleno kakovostno športno udejstvovanje prebivalcev v športnih programih in zunaj njih, predstavlja športna rekreacija tisto pojavno obliko športa, ki odraža usvojitev navad za zdrav življenjski slog in pozitivno življenjsko naravnost.

Športna rekreacija je v bistvu smiselno nadaljevanje obvezne in prostočasne športne vzgoje, športne vzgoje otrok in mladine s posebnimi potrebami, obštudijskih športnih dejavnosti ter prav tako programov tekmovalnega športa (športniki naj bi po zaključeni tekmovalni karieri ostali športno dejavni). Predstavlja športno dejavnost odraslih vseh starosti oziroma družin s ciljem ohranjanja zdravja, dobrega počutja in vitalnosti, druženja, tekmovanja ali zabave. Z vidika javnega interesa so pomembni zlasti učinki takšne športne vadbe, ki nesporno dokazujejo, da je redna, kakovostno strukturirana in ustrezno intenzivna športna rekreacija zelo koristna za zdravje posameznika in posledično tudi za javno zdravje (povzeto po Kongresu športa za vse, 2015).

V MOM je poskrbljeno za rekreativno ukvarjanje s športom, tako, da je vsem rekreativnim športnikom omogočena brezplačna vadba na urbanih športnih površinah kot so zunanji fitnesi, koloparki, zunanja igrišča, športna igrala itd..⁶

Za izvajanje programov »Športa za vse« se iz sredstev LPŠ sofinancira približno 30% sredstev od razpisanih sredstev v LPŠ za izvajanje »Športnih programov«, ki se procentualno razdelijo po posameznih podprogramih kot je razvidno v nadaljevanju.

⁶ Karta športnih objektov in urbanih športnih površin v MOM - <https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18921>

7.1.1 Programi športa za vse

Šport za vse zajema naslednje programe oz. dejavnosti:

1. Prostočasna športna vzgoja otrok, mladine in študentov – 68% sredstev

- ✓ Promocijski športni programi (Mali in Zlati sonček, Krpan, Naučimo se plavati).
- ✓ Šolska športna tekmovanja za šoloobvezne otroke in mladino.
- ✓ Celoletni športni programi prostočasne športne vzgoje otrok in mladine.
- ✓ Tekmovanja in celoletni športni programi za študente Univerze v Mariboru.

2. Športna rekreacija – 7% sredstev

- ✓ Celoletni ciljni brezplačni športno rekreativni programi v okviru projekta Gibaj Maribor.
- ✓ Celoletna strokovno vodena vadba za starejše od 65 let.

3. Šport invalidov – 3% sredstev

- ✓ Programi športnih društev, ki delujejo za invalide.

4. Dejavnosti športnih društev in zvez – 12% sredstev

- ✓ Programi delovanja športnih društev.
- ✓ Programi delovanja Športne zveze Maribor.

5. Velike in druge športne prireditve – 10% sredstev

- ✓ Program rekreativnih športnih prireditev lokalnega pomena.
- ✓ Program ostalih športnih prireditev.

7.1.2 SWOT analiza na področju športa za vse

Področje športa za vse zajema programe prostočasne športne vzgoje otrok in mladine, občudijske športne programe, športno rekreacijo in šport starejših.

PREDNOSTI	SLABOSTI
1. Velika večina vrtcev je vključenih v programe Mali sonček;	1. Več kot polovica osnovnih šol se ne vključuje v programa Zlati sonček in Krpan;
2. Velike možnosti za ukvarjanje s športno rekreacijo na zunanjih objektih in v naravi;	2. Ni jasno izdelane strategije povezovanja ŠŠT in klubskih tekmovanj (ni nadgradnje, slaba organiziranost šol);

<p>3. Velika ponudba izvajalcev na javnem razpisu zagotavlja raznoliko ponudbo;</p> <p>4. Unikaten program »Naučimo se plavati« poskrbi, da zna plavati vsak osnovnošolec;</p> <p>5. Organizirana in strokovno vodena vadba skozi celotno leto;</p> <p>6. Programi športa za vse spodbujajo vključevanje neaktivnih prebivalcev v šport (športne prireditve lokalnega pomena in ostale, projekt Gibaj Maribor, promocijski programi,...);</p> <p>7. Kvalitetni, pestri in odlično obiskani programi pristočasne športne vzgoje za osnovnošolske otroke.</p>	<p>3. Slabo stanje in težja dostopnost javnih športnih objektov (dotrajanost, cena uporabe, razpoložljivi termini za vadbo,...);</p> <p>4. Veliko športno aktivnih se s športom oz. rekreacijo ukvarja neorganizirano;</p> <p>5. Slabe možnosti klubov za pridobivanje lastnih sredstev;</p> <p>6. Preslabo plačilo ustreznih strokovnih delavcev za opravljeno delo lahko vodi do zmanjšanja motiva za dragoceno kakovostnejšo ponudbo programov športa za vse;</p> <p>7. Velika birokratizacija zaradi zakonodaje;</p> <p>8. Neredno usposabljanje in nadgrajevanje strokovnih delavcev;</p> <p>9. Slaba dostopnost uporabe osnovno in srednje šolskih telovadnic (previsoka cena, zasedenost terminov z drugimi dejavnostmi).</p>
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<p>1. Vključevati športne objekte v lasti MOM in države v mrežo javnih športnih objektov in površin v naravi (vključitev osnovno in srednje šolskih telovadnic);</p> <p>2. Vplivati na višino cene programa z ustrezno politiko sofinanciranja programov športa za vse, tako da bi slehernemu vadečemu omogočili udeležbo v teh programih;</p> <p>3. Nadgraditi uspešen sistem množičnosti športa v prvi triadi in z atraktivnimi programi športa v drugi triadi (v osnovnih šolah in društvih), ki bodo vodile do postopne usmeritve otrok v tekmovalni šport;</p> <p>4. Spodbujati atraktivne programe, ki bodo še bolj prilagojeni značilnostim in lastnostim otrok in mladine;</p> <p>5. Vključiti v večjem obsegu trenerje MPŠŠ in športne pedagoge, zaposlene na osnovnih in srednjih šolah, v izvajanje pristočasne športne vzgoje;</p>	<p>1. Življenjski stil otrok.</p> <p>2. Prehod otrok iz programov športa za vse v tekmovalni šport;</p> <p>3. Razlike v življenjskem standardu Mariborčanov;</p> <p>4. Vzdrževanje zunanji športnih površin v naseljih in naravi;</p> <p>5. Nezmožnost posameznih klubov, da se prilagodijo skupni strategiji športne panoge, ki bi postopno pripeljala do napredka panoge;</p> <p>6. Prevelika tekmovalnost v športno rekreativni dejavnosti vzrok za poškodbe in druge anomalije (jemanje nedovoljenih sredstev, ...);</p> <p>7. Neizvajanje programov v primeru višje sile (epidemije, pandemije,...).</p>

<p>6. Ponuditi večjo izbiro raznolikih športnih panog;</p> <p>7. Vzpostaviti še boljše pogoje za usposabljanje in izobraževanje športnih delavcev na Pedagoški fakulteti Maribor;</p> <p>8. Uvesti nove preventivne programe, ki bodo spodbujali k fair play-u, boju proti dopingu in boju proti korupciji v športu;</p> <p>9. Uvesti sistem za vključevanje športno neaktivnih prebivalcev MOM v programe športa (socialno ogroženi otroci, prekomerno prehranjeni, gibalno manj kompetentni);</p> <p>10. Povečati aktivnosti in povezovanje znotraj promocije športne organiziranosti med izvajalci in deležniki;</p> <p>11. Nadgraditi sodelovanje z Zavodom za turizem Maribor v zvezi s promocijo športnih dogodkov.</p>	
---	--

7.1.3 Strateški cilji do leta 2030

1. Povečati delež gibalno športno aktivnih prebivalcev MOM, ki se vsaj 2 krat tedensko ukvarjajo z gibalno športno aktivnostjo, nad 70 odstotkov prebivalcev do leta 2030;
2. Povečati število gibalno športno aktivnih otrok in mladih v pristočasni športni vzgoji oz. tistega deleža populacije v osnovni in srednji šoli, ki ni vključena v programe tekmovalnega športa, za 5 odstotkov letno;
3. Vzpostaviti medresorsko sodelovanje (izobraževanje, mladina, sociala in zdravje, ...) za povečanje kakovosti ukvarjanja s športom;
4. Vključiti vse deležnike (vrtce, osnovne in srednje šole) v promocijske programe oz. nacionalne programe športa;
5. Organizirati dejavnost vrtca za spoznavanje predšolskih otrok z gibalno in športno aktivnostjo;
6. Ohranjati tiste programe pristočasne športne vzgoje, ki so se dokazali kot strokovno in vsebinsko kvalitetni in ponudbo dopolnjevati z novimi programi, ki bodo dosegli populacije otrok in mladih, ki se do sedaj niso vključevali v športno vzgojne programe;
7. Izboljšati pogoje za prehod otrok in mladih iz programov pristočasne športne vzgoje v programe tekmovalnega športa in kasneje v programe vrhunškega športa;

8. Omogočiti socialno izključenim otrokom, prekomerno prehranjenim otrokom in gibalno manj kompetentnim otrokom vključevanje v programe prostočasne športne vzgoje;
9. Povečati delež gibalno športno aktivnih odraslih in starejših prebivalcev MOM, vključenih v celoletne strokovno vodene športne programe za 2 odstotka letno;
10. Spodbuditi vključevanje površin za šport osnovnih in srednjih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa;
11. Povečati površine za šport v naravi in v urbanem okolju na 3,2 m² na prebivalca;
12. Povečati pokrite športne površine na 0,35 m² na prebivalca.
13. Postopoma povečevati javne vire za sofinanciranje **Športa za vse** iz dosedanjih 18 EUR/rekreativnega športnika v MOM, na 20 EUR/rekreativnega športnika v MOM.
14. Postati športu prijazno mesto za vse občane, dnevne obiskovalce, športne turiste, predšolske in šoloobvezne otroke, srednješolce, študente, šport starejših in šport invalidov.

7.1.4 Strategije za uresničevanje ciljev

1. Spodbujati izvedbo celoletnih programov, ki ponujajo pestro in kakovostno gibalno športno ponudbo v različnih športih in zagotavljajo trajnost do ljudi in do okolja;
2. Spodbujati tiste gibalne športne programe v predšolskem obdobju in prvi triadi osnovne šole, ki jih sami ne morejo organizirati (kros, drsanje, plavanje, ...);
3. Spodbujati programe športa za otroke in mlade, ki niso vključeni v tekmovalni šport s pestro in kakovostno športno ponudbo v različnih športih ter v okviru tega uvesti sistem za socialno izključene otroke, prekomerno prehranjene otroke, gibalno manj kompetentne otroke, s katerimi bodo imeli ti otroci in mladostniki dostop do brezplačne športne vadbe v klubih in društvih, ki jih sofinancira MOM;
4. Pripraviti posamezne panožne strategije v katerih bo jasno definiran način prehoda otrok iz programov prostočasne športne vzgoje v programe tekmovalnega športa in kasneje vrhunškega športa;
5. Spodbujati udeležbo tistih otrok in mladih v šolska športna tekmovanja, ki v posamezni športni panogi niso registrirani in ne tekmujejo v uradnem tekmovalnem sistemu nacionalne panožne športne zveze, z namenom pridobiti novo, pozitivno izkušnjo v športnem tekmovanju;
6. Spodbujati tiste celoletne programe športne rekreacije odraslih in starejših, ki izkazujejo pozitivni učinek na zdravje in počutje udeležencev;

7. Pripraviti v sodelovanju s klubi in društvi, ki izvajajo programe športne rekreacije, animacijske programe, ki bodo k športni vadbi spodbujali do sedaj športno neaktivne prebivalce Maribora;
8. Izvesti vsaj en množični športno rekreativni dogodek mesečno in skupaj najmanj 10 množičnih športno rekreativnih dogodkov letno;
9. Standardizirati urbano športno opremo na vseh urbanih športnih površinah v naseljih in naravi;
10. Vključiti površine za šport osnovnih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa;
11. Izvzeti iz upravljanja ŠOM objekte, ki nimajo statusa športnega objekta (npr.: Mariborski otok);
12. Vzpostaviti evidenco urbanih športnih površin in doreči strategijo upravljanja z njimi;
13. Povečati število vadbenih naprav na urbanih športnih površinah tudi s pomočjo participativnega proračuna;
14. Spodbuditi izvedbo trajnostnih programov z več pestre in kakovostnejše gibalno športne ponudbe v različnih športih na športnih objektih v lasti MOM oz. objektih v javno zasebnem partnerstvu, še posebej pa v naravi;
15. Poenostaviti prijavni postopek za sofinanciranje Letnega programa športa;
16. Povečati število izobraževalnih modulov (delavnic) za športna društva za učinkovitejšo kandidaturo na Javni razpis Letnega programa športa v MOM;
17. Modificirati financiranje Javnega zavoda ŠOM ali ga preoblikovati v novo pravno obliko s stabilnim delovanjem.

7.1.5 Kazalniki za spremljanje

1. Delež gibalno športno aktivnih prebivalcev MOM;
2. Število otrok in mladine vključenih v nacionalne programe športa;
3. Število otrok in mladine vključenih v celoletne športne programe;
4. Število odraslih vključenih v celoletne športne programe;
5. Število strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami;
6. Število novih in obnovljenih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
7. Število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m².

7.2 Tekmovalni šport

Sistemska podpora športnikom, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom z namenom doseganja vrhunskih športnih dosežkov, se mora zaradi razvoja potenciala začeti vzpostavljati že zgodaj. Zato so programi, v katere so vključeni športniki, v Republiki Sloveniji opredeljeni kot programi v javnem interesu, vsebinsko pa jih opredeljuje tudi Evropska listina o športu iz leta 1992, ki pravi: »Športniki in športnice z izrednimi športnimi sposobnostmi bodo v sodelovanju z ustreznimi športnimi organizacijami deležni primerne neposredne ali posredne pomoči, da bi lahko polno razvili svoje športne in človeške sposobnosti, ob hkratnem polnem spoštovanju njihove osebnosti ter telesne in moralne integritete.«

Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, ob temeljnih zakonskih in drugih aktih, predstavljajo enega najbolj pomembnih sistemskih dokumentov v slovenskem športu, ki celostno in metodološko postavljajo pogoje za prepoznavanje reprezentativnih športnih organizacij, evidentiranje tekmovalnih sistemov in registracijo športnikov, ter opredeljujejo pogoje za pridobitev nazivov kategorizacije, ki so podlaga za pridobitev statusnih pravic športnikov⁷.

MOM ima na podlagi sprejetega Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev letnega programa športa v MOM⁸ iz leta 2019, jasno opredeljene športne panoge po kakovostnih skupinah, ki se jim v tekmovalnem športu iz LPŠ sofinancira največ sredstev. Največji delež sofinanciranja je namenjen Programu vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov za otroke in mladino usmerjene v kakovostni in vrhunski šport in Programu mestnih panožnih športnih šol, v katere so vključeni otroci in mladina, usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport.

Za program tekmovalnega športa je MOM v letu 2020 namenila skupno 1.294.420,00 EUR, kar predstavlja v povprečju približno 400,00 EUR/registriranega športnika in tretjino sredstev celotnega proračuna za sofinanciranje LPŠ.

V prihodnje želimo z ustreznimi merili povečati sofinanciranje programov Vrhunskega športa, predvsem programe Športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport. Tako bomo postopoma višali namenska javna sredstva za šport in bo znesek po desetih letih znašal v povprečju 600,00 EUR/registriranega športnika.

⁷ Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v RS -

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/Pogoji_pravila_kategor.pdf

⁸ Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev letnega programa športa v MOM -

<https://www.maribor.si/dokument.aspx?id=37018>

Prav tako bomo v razpisu LPŠ v MOM za sofinanciranje dela strokovnega kadra Mestnih panožnih športnih šol zagotovili sredstva na ločeni proračunski postavki, enako kot so zagotovljena proračunska sredstva za nagrade vrhunskim športnikom, ki jih vsako leto podeljujemo s posebnim javnim razpisom mariborskim športnikom za njihove vrhunske športne dosežke.

Za izvajanje programov »Tekmovalnega športa« se iz sredstev LPŠ sofinancira približno 70% sredstev od razpisanih sredstev v LPŠ za izvajanje »Športnih programov«, ki se procentualno razdelijo po posameznih podprogramih kot je razvidno v nadaljevanju.

7.2.1 Programi tekmovalnega športa

1. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport – 81% sredstev

- ✓ Programi vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov za otroke in mladino usmerjene v kakovostni in vrhunski šport;
- ✓ Programi mestnih panožnih športnih šol, v katere so vključeni otroci in mladina, usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport.

2. Kakovostni šport – 5% sredstev

- ✓ Programi vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov kakovostnega športa;
- ✓ Programi vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov za mlajše člane.

3. Vrhunski šport – 6% sredstev

- ✓ Programi vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov vrhunskega športa;
- ✓ Nagrade vrhunskim športnikom in trenerjem.

4. Velika in druga mednarodna tekmovanja in prireditve – 5% sredstev

- ✓ Programi velikih in drugih mednarodnih tekmovanj;
- ✓ Športnik leta Maribor.

5. Evropska mednarodna tekmovanja in svetovni pokali – 3% sredstev

- ✓ Programi organizacije in nastopov v evropskih ligaških tekmovanjih in drugih velikih ligaških tekmovanjih pod okriljem mednarodne športne zveze ali združenja;
- ✓ Programi nastopov v svetovnih pokalih in drugih velikih mednarodnih tekmovanjih pod okriljem mednarodne športne zveze ali združenja.

7.2.2 SWOT analiza na področju tekmovalnega športa

Področje tekmovalnega športa zajema programe športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, kakovostni šport in vrhunski šport ter športne prireditve in promocijo športa.

PREDNOSTI	SLABOSTI
<p>1. Zaposlitev izobraženih trenerjev (MPŠŠ);</p> <p>2. Nagrade vrhunskim športnikom in trenerjem za vrhunske rezultate;</p> <p>3. Večje zanimanje prebivalcev Maribora za tekmovalni šport, za panoge kjer se dosegajo dobri rezultati;</p> <p>4. Tradicija tekmovalnega športa s tradicionalnimi blagovnimi znamkami;</p> <p>5. Velika mednarodna tekmovanja pomembno prispevajo k promociji mesta in povečujejo športni utrip med prebivalci;</p> <p>6. Podpora in dostopnost širokemu naboru športnih panog.</p>	<p>1. Slabo vzdrževana in nekakovostna športna infrastruktura;</p> <p>2. Slabi prehod športnikov iz mladinskih kategorij v kategorijo mlajših članov;</p> <p>3. Preveliko število oz. razpršenost športnih društev iste športne panoge, ki izvajajo in ponujajo programe tekmovalnega športa;</p> <p>4. Ni podpore za programe vrhunškega športa (olimpijski kandidati);</p> <p>5. Malo število udeležencev olimpijskih iger ter vrhunskih športnikov;</p> <p>6. Premalo število registriranih (2020 - 3.184 oz. 5,46 %) in vrhunskih (2020 - 28 oz. 4,96 %) športnikov v MOM;</p> <p>7. V članskih ekipah, ki nastopajo na najvišjem nivoju tekmovanj (npr. prva članska liga, evropska tekmovanja), igra premalo mariborskih športnikov;</p> <p>8. Ni skupne vizije in strategije posamezne športne panoge ter ni sodelovanja med društvi iste panoge, z namenom ustvariti boljše pogoje za razvoj mladih športnikov.</p>
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<p>1. Povečati število zaposlitev izobraženih trenerjev v programih MPŠŠ, v skladu s strategijami razvoja posameznih športnih panog;</p> <p>2. Aktivirati dodatni strokovni kader v okviru mestnih panožnih športnih šol, ki izvajajo promocijo športnih panog v vzgojno varstvenih in vzgojno izobraževalnih ustanovah.</p>	<p>1. Neracionalna poraba proračunskih sredstev in raba športnih objektov;</p> <p>2. Majhna zainteresiranost za prostovoljno delo;</p> <p>3. Majhna zainteresiranost gospodarstva za tekmovalni šport;</p> <p>4. Tekmovalni sistemi nacionalnih panožnih zvez (onemogočanje mladih v višjih starostnih kategorijah, preveliko število tekmovanj) so</p>

<p>3. Izvaja povezovanje med vsemi vzgojno izobraževalnimi zavodi, njihovimi vodji in športnimi pedagogi.</p> <p>4. Zagotoviti optimalne pogoje perspektivnim in vrhunskim športnikom za izvedbo programa (priprave, treninge, tekmovanja);</p> <p>5. Razporediti športne panoge po prioriteth razredih glede na njihovo uspešnost (olimpijski cikel);</p> <p>6. Omogočati športnikom dvojne kariere (šport, zaposlitev);</p> <p>7. Dati prednost pedagoško usmerjenim trenerjem z izkušnjami pri sofinanciranju strokovnega kadra v programih otrok in mladih;</p> <p>8. Izbrati strokovne koordinatorje panožnih športnih centrov MOM, ki bodo usmerjali, koordinirali in nadzorovali izvajanje strategij posameznih športnih panog v MOM;</p> <p>9. Povezovati turistične programe s športom z namenom zagotavljanja večjih sinergijskih učinkov med športom in turizmom;</p> <p>10. Vključevati športne objekte v lasti MOM in države v mrežo javnih športnih objektov in površin v naravi (vključitev osnovno in srednje šolskih telovadnic);</p> <p>11. Vzpostaviti še boljše pogoje za usposabljanje in izobraževanje športnih delavcev na Pedagoški fakulteti Maribor.</p>	<p>velika nevarnost za še večje odhajanje mladih iz tekmovalnega športa;</p> <p>5. Neizvajanje programov v primeru višje sile (epidemije, pandemije,...).</p>
--	---

7.2.3 Strateški cilji do leta 2030

1. Povečati število otrok in mladih v programu tekmovalnega športa za 10 odstotkov, predvsem v kadetskih in mladinskih kategorijah;
2. Povečati število registriranih športnikov v mladinskih kategorijah za 15 odstotkov;
3. Povečati in ohranjati število kategoriziranih športnikov v sistemu kategorizacij Olimpijskega komiteja Slovenije nad 10 odstotkov;

4. Povečati in ohranjati število kategoriziranih vrhunskih športnikov v sistemu kategorizacij Olimpijskega komiteja Slovenije nad 10 odstotkov;
5. Zagotoviti pogoje, ki bodo vsaj enkrat omogočili uvrstitev ekip v zaključni del tekmovanja v športnih panogah, kjer klubi nastopajo v evropskih ligaških tekmovanjih oz. svetovnih tekmovanjih;
6. Dopolniti 7. člen Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev letnega programa športa v Mestni občini Maribor, tako, da se doda nova točka, ki določa pogoje za izreden prehod panoge v 1. skupino;
7. Spodbujati spoštljive odnose, športni duh (Fair play), boj proti uporabi nedovoljenih poživil in boj proti korupciji v športu na vseh ravneh.
8. Izvesti vsaj eno veliko mednarodno športno prireditev na dve leti v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije, nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami in športnimi društvi s sedežem v MOM;
9. Povečati mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa z vključitvijo osnovno in srednje šolskih telovadnic ter zasebnih športnih objektov;
10. Povečati površine za šport v naravi in v urbanem okolju na 3,2 m² na prebivalca;
11. Povečati pokrite športne površine na 0,35 m² na prebivalca;
12. Vzpostaviti enotnega upravljalca športne infrastrukture v MOM na Pohorju;
13. Dokončati postopke ureditve medsebojnih razmerij na športnih objektih s posestniki oz. vlagatelji iz preteklosti;
14. Vzpostaviti pogoje za nova zasebna vlaganja v nove športne objekte v okviru javno-zasebnega partnerstva.
15. Zagotoviti sistemsko financiranje obnove dotrajane športne infrastrukture kot tudi za nove investicije v športno infrastrukturo.
16. Postopoma povečevati javne vire za sofinanciranje tekmovalnega športa iz dosedanjih 400 EUR/registriranega športnika v MOM na 600 EUR/registriranega športnika v MOM.
17. Zagotoviti sredstva, ki bodo pod posebno postavko namenjena izključno za sofinanciranje dela strokovnega kadra Mestnih panožnih športnih šol.

7.2.4 Strategije za uresničevanje ciljev

1. Omogočiti kakovostno športno vzgojo otrok in mladine v tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez (občinske panožne športne šole, podpora programom, ure vadbe);
2. Spodbuditi športne klube v posameznih športnih panogah k izdelavi strategije razvoja športne panoge na področju tekmovalnega športa;
3. Omogočiti mladim v članskih kategorijah, predvsem pri mlajših članih, da po prehodu iz mladinske v člansko kategorijo ostanejo v tekmovalnem kakovostnem športu;
4. Omogočiti optimalne pogoje za delo vrhunskim športnikom (olimpijskim kandidatom);
5. Spodbujati kompetenten strokovni kader z ustrezno usposobljenostjo oziroma izobrazbo v trajnostnih programih za vse skupine registriranih športnikov, ki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih športov;
6. Spodbujati strokovne delavce z ustrezno izobrazbo in kompetencami, da bodo izvajali programe za mlade športnike v dejavnostih Mestnih panožnih športnih šol;
7. Zagotoviti pogoje za organizacijo velikih mednarodnih športnih tekmovanj v MOM;
8. Vzpodbuditi sodelovanje klubov v MOM na evropskih tekmovanjih oziroma drugih velikih tekmovanjih pod okriljem mednarodnih športnih zvez oziroma združenj;
9. Zagotoviti pogoje za organizacijo velikih mednarodnih športnih tekmovanj v MOM v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije, nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami in športnimi društvi s sedežem v MOM;
10. Spodbuditi vključevanje površin za šport osnovnih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa do leta 2022;
11. Spodbuditi vključevanje površin za šport srednjih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa;
12. Poenostaviti prijavni postopek za sofinanciranje Letnega programa športa;
13. Povečati število izobraževalnih modulov (delavnic) za ŠD za učinkovitejšo kandidaturo na JR za LPŠ;
14. Pripraviti poslovni model za financiranje obnove dotrajane športne infrastrukture, kot tudi novih investicij v športno infrastrukturo;
15. Modificirati financiranje Javnega zavoda ŠOM ali ga preoblikovati v novo pravno obliko s stabilnim delovanjem;

16. Vzpostaviti pozitiven in kooperativen odnos z državo pri vzpostavljanju neškodljivih ukrepov za šport zaradi epidemije.

7.2.5 Kazalniki za spremljanje

1. Število registriranih športnikov;
2. Število športnikov v mladinski kategoriji;
3. Število športnikov v kategoriji mlajših članov;
4. Število kategoriziranih športnikov;
5. Število vrhunskih športnikov;
6. Število novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
7. Število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m²;
8. Uspešnost prijaviteljev na LPŠ.

8. ŠPORTNE PRIREDITVE V MARIBORU

8.1 Športne prireditve lokalnega pomena

Na področju športa v MOM spodbujamo izvedbo programov s pestro in kakovostno gibalno športno ponudbo v različnih športih na športnih objektih v lasti Mestne občine Maribor. V mestu so vsako leto organizirane številne športne prireditve⁹, ki jih Mestna občina Maribor sofinancira iz lokalnega proračuna, pomaga pri organizaciji in izvedbi dogodka, zagotovitvi športne infrastrukture, varnosti, prevozov, sprejemov in pogostitev. Te športne prireditve so določene v Letnem programu športa.

8.2 Športne prireditve in promocija tekmovalnega športa

Mariborski športni delavci so znani tudi kot odlični organizatorji velikih mednarodnih prireditev, ki imajo tudi izjemno močno promocijsko noto. Med najbolj prepoznavne tradicionalne mednarodne tekmovalne prireditve, ki se odvijajo v Mariboru sodita zagotovo ZLATA LISICA¹⁰ - svetovni pokal za ženske v alpskem smučanju in MOUNTAIN BIKE WORLD CUP¹¹ - svetovni pokal v gorskem kolesarstvu.

⁹ Prireditve lokalnega pomena »Gibaj Maribor« - <http://www.gibajmaribor.si/>, <https://szm.si/prireditve>

¹⁰ Tradicionalna mednarodna tekmovanja - <https://www.zlatalisica.si/>

¹¹ Tradicionalna mednarodna tekmovanja - <https://www.uci.org/mountain-bike/events/mercedes-benz-uci-mountain-bike-world-cup>

9. STANJE ŠPORTNE INFRASTRUKTURE V MOM

Športna infrastruktura¹² je z vidika količine in sorazmernosti razporeditve dobro razvita (zimski športi, športni objekti, rekreacijske površine, športna infrastruktura v izobraževalnem sektorju, ...). Težave se pojavljajo zaradi nekvalitetnih zasnov, dotrajanosti, neekonomičnosti in neizoblikovane oziroma ekonomsko ter programske nestvarne strategije upravljanja na tem področju. Izpostavljene težave na področju športne infrastrukture so:

- energetska in vzdrževalno zahtevna infrastruktura, ki temelji na nevzdržnem kombiniranem tržnem ter subvencioniranem modelu,
- pomanjkljiva infrastruktura na področju bazičnih dejavnosti (letni in zimski bazeni, pokrita atletska steza, proge za smučarski tek, ...),
- nedodelana blagovna znamka, programi, cenovna dostopnost in ponudba paketov športne infrastrukture za prebivalce in posledično turiste,
- delna neprilagojenost turističnega in rekreacijskega modela prostorskim, okoljskim in klimatskim razmeram (toplejše zime, rekreativna neizkoriščenost Pohorja na eni strani in na drugi strani urbanistične degradacije),
- poškodovana, manjkajoča in nefunkcionalna infrastruktura kmalu več ne bo mogla zagotavljati normalne in varne uporabe za izvajanje letnega programa športa klubov ter izvedbe športnih, kulturnih in zabavnih prireditev,
- zaradi neustreznih pogojev se kmalu ne bodo več mogle izvajati prireditve pod okriljem slovenskih in mednarodnih športnih zvez, saj nekateri objekti ne ustrezajo kriterijem, ki jih standardi za izvedbo tovrstnih prireditev in dogodkov zahtevajo.

Poleg razpoložljive športne infrastrukture ima mesto Maribor zagotovo največji potencial v naravni športni infrastrukturi. Naše Pohorje predstavlja namreč sinonim za »pljuča Maribor«, saj nam poleg bogate narave ponuja tudi številne možnosti za šport in rekreacijo.

Mariiborsko Pohorje skupaj z Arehom velja za največje zimsko središče v Sloveniji. V njem je na razpolago približno 42 kilometrov smučarskih prog in 20 različnih žičnic, med katerimi je najbolj znana gondola Pohorska vzpenjača. S ponudbo lahkih in zahtevnejših prog je Pohorje primerno za vse smučarje, še zlasti pa se je uveljavilo kot priljubljeno družinsko smučišče. Pozimi se ponaša tudi z več kot sedmimi kilometri osvetljenih prog za nočno smuko, poleg smučanja in deskanja pa

¹² Športna infrastruktura v MOM - <https://www.maribor.si/podrocje.aspx?id=772>

obiskovalcem ponuja še vrsto drugih zimskih dejavnosti. Novost v letu 2020 je da smučarsko središče ponuja umetno zasneževanje prog od vrha Pohorja do doline. Žičniške naprave na Mariborskem Pohorju so novembra 2017 dopolnila 60 let delovanja. Pohorska vzpenjača ima danes skupno 64 osemsedežnih kabin, ki od spodnje do zgornje postaje potujejo 10 minut. Upravljanje naprav je bilo leta 2014 s strani MOM zaupano Javnemu podjetju Marprom d.o.o., ki je razvilo za ta namen posebno blagovno znamko »Visit Pohorje«. V tem času je gondola, ki obratuje skozi vse leto, postala nepogrešljiv del prevozne oziroma turistične infrastrukture v Mariboru ter eden od simbolov mesta. V šestih desetletjih je Pohorska vzpenjača (v kabinah treh različnih proizvajalcev) popeljala blizu 18 milijonov potnikov.

Glede športne infrastrukture se na podlagi popisa upravljalca športnih objektov v Mariboru, kaže primanjkljaj športne infrastrukture ali potreba po obnovi oziroma odpravi pomanjkljivosti, predvsem pri naslednjih panogah: plavanju, atletiki, nogometu, badmintonu, košarki, judu, košarki 3x3, rokometu, športni gimnastiki, tenisu, namiznem tenisu, hokeju, odbojki in kegljanju.

Nujnost po obnovi športne infrastrukture se kaže tudi zaradi izvedbe Olimpijskega festivala evropske mladine (OFEM), ki ga bo leta 2023 gostil Maribor.

9.1 Aktualno stanje športne infrastrukture v MOM

OBJEKT	STANJE
Dvorana Tabor	Fasada na dvorani ne ustreza energetske standardom in je zaradi tega v zimskem času prostore v dvorani težko segreti na predpisano temperaturo. Prav tako je potrebno zaščititi vidne betone in izstopajočo armaturo. Dvorana ni klimatizirana, prav tako ni primerne prezračevanja. Na severni in južni strani ni sedišč za gledalce in obiskovalce
Ledna dvorana	Za potrebe varnosti je potrebno zamenjati nedelujoče varnostne luči, ter očistiti ležišča jeklene strešne konstrukcije. Zamenjati in impregnirati je potrebno tudi poškodovane lesene lege. Začasno se je s folijo prekrila streha dvorane, da ne prihaja več do zamakanje ledne ploskve in nastajanja nevarnih neravnin, ki so problematični za varnost na treningu hokejistov kot tudi za rekreativne drsalce.
Športni park Tabor – atletski stadion Poljane	Tribuna je neprimerna, premajhna in ne zadostuje potrebam izvedbe atletskih tekmovanj. Sodniški stolp, ki je v podaljšku tribune sodnikom in merilni ekipi ne zagotavlja normalnih pogojev dela. Prostor je premajhen, ne klimatiziran in neopremljen ter ne zadostuje standardom za izvedbo državnih prvenstev. Stopnice, ki vodijo v stolp so izjemno nevarne, odprte – niso pod streho in pogosto se dogaja, da so padci uradnih oseb na tekmovanjih stalnica. Tudi naprave za treninge in tekmovanja so v slabem

	stanju. Tukaj govorimo o blazinah za skok s palico in stojala za skok s palico. Stadion nima dovolj velikih kapacitet za merilno ekipo, sodniško službo, ni primernih in dovolj velikih garderob za tekmovalce/ke, sobe za doping kontrolo in ostalih prostorov potrebnih za službe, ki delujejo na tekmovanjih. Manjka oprema kot so ovire, zapreke, krogle, kopja, kladiva, diski, sodniške in štarterske stopnice. Največja težava pri organizaciji tekmovanj pa je ogrevalni prostor za atlete, ki ga ni in prostor na tribuni, ki je posebej namenjen za novinarje, tekmovalce in gledalce. Prostori, sektorji niso ločeni ampak je prehajanje deležnikov na tekmovanjih neovirano in posledično zato problematično.
Športni park Tabor – nogometne površine in garderobe	Največja težava so v tem trenutku garderobe, ki so premajhne po kvadraturi in po številu le-teh. Samo 6 malih garderob (20 m2 meri ena garderoba) je v tem trenutku na voljo za več kot 400 nogometašev, ki trenirajo v ŠP Tabor. Travnna ruša ni bila zamenjana že več kot 50 let. Manjka manjša tribuna za gledalce ob glavnem nogometnem igrišču. Problematična je tudi betonska ograja, ki na določenih mestih zaradi starosti razpada, se nevarno nagiba, izpadajo tudi dotrajane lamele – zaradi varnosti je nujno potrebno, da se ograja odstrani in zamenja z drugo.
Športni park Tabor – večnamenska športna dvorana na Taboru	V zadnjem obdobju je dvorani pričelo zamakati in posledično se je pričela nabirati vlaga. Sanacija strehe je bila delno izpeljana, sedaj pa bi bilo potrebno sanirati še škodo, ki je nastala zaradi vlage in zamakanja ter opraviti pleskanje velikega dela športne dvorane. Voda pronica tudi skozi okna, ki so nujno potrebna zamenjave. Podlaga dvorane je betonska in nezdrava za izvajanje določenih športnih panog in pouka športne vzgoje.
Kopališče Pristan	Nadaljuje se sanacija srednjega bazena na kopališču Pristan.
Stadion Ljudski vrt	Nadaljuje se sanacija in izgradnja nove zahodne tribune v Ljudskem vrtu. Zaradi varnosti je potrebno urediti ograjo, ki obdaja veliko nogometno igrišče z umetno travo. Trenutno obstoječa je v izjemno slabem stanju, nevarna tako za gledalce kakor tudi za igralce.

9.2 Največje športno infrastrukturne pridobitve v zadnjih petih letih v MOM

V zadnjih 5 letih je mesto Maribor pridobilo veliko novih, kvalitetnih športnih objektov in naprav s katerimi se lahko ponaša. Z novimi objekti se je izboljšala kakovost pri treningih in vadbi športnikov na eni strani in na drugi strani smo poskrbeli tudi za tisti rekreativni del občanov in občank, prebivalcev in prebivalk mesta ob Dravi;

LETO	ŠPORTNA INFRASTRUKTURA
2014	- zgrajena teniška dvorana s tremi igrišči v ŠP Tabor.
2015	- prenovljeno veliko nogometno igrišče z umetno travo in malo nogometno igrišče z umetno travo z bando v Ljudskem vrtu.
2016	- sanirane atletske steze, obnova strešne kritine — balin Branik, obnova garderob — TK Branik, sanacija tal v dvorani Lukna.
2017	- v celoti obnovljen atletski stadion Poljane, - postavljene fitnes naprave na prostem v ŠP Tabor.
2018	- zgrajeno veliko nogometno igrišče z umetno travo in malo nogometno igrišče z umetno travo z bando v ŠP Tabor, - pridobljene nove naprave in uteži v fitnesu v dvorani Tabor, - pridobljen novi hladilni stolp v Ledni dvorani za boljšo, učinkovitejšo in krajšo pripravo ledu, - obnovljena teniška dvorana v športnem parku Ljudski vrt.
2019	- obnovljen in posodobljen skate park v Novi vas, - zgrajena teniška dvorana s trdo podlago v ŠP Tabor (eno igrišče in prostor za kondicijsko vadbo igralcev tenisa), - postavljeni reflektorji za nogometno igrišče z umetno travo v ŠP Tabor, - obnovljena kotlovnica v sklopu energetske sanacije (MOM – Petrol) za dvorano Tabor in Ledno dvorano.
2020	- prenovljena stara tribuna Ljudskega vrta, - finalizacija osrednjega prireditvenega stadiona Ljudski vrt, - energetska sanacija in celovita obnova objekta Pristan, - dokončanje malega nogometnega igrišča z umetno travo v športnem centru Malečnik.

9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih

MOM planira v naslednjih 10 leti investirati v naslednjo športno infrastrukturo:

- dokončanje srednjega bazena v kopališču Pristanu,
- dokončanje zahodne tribune Ljudskega vrta,
- obnova dvorane Tabor,
- obnova Ledne dvorane na Taboru,
- obnova Langerjeve vile v Ljudskem vrtu,
- izgradnja garažne hiše v Ljudskem vrtu,
- izgradnja dvorane za tenis v Ljudskem vrtu,
- izgradnja pokrite atletske dvorane na Taboru,

- izgradnja tribune na nogometnem igrišču v Športnem parku Tabor,
- obnova zunanjih košarkarskih igrišč v športnem parku Tabor in Ljudskem vrtu,
- izgradnja zunanjih fitnes naprav na prostem na Pobrežju,
- izgradnja koloparkov v vsaki mestni četrti,
- ureditev smučarskega poligona,
- izgradnja motoričnega parka za vse generacije.

10. SMERNICE ZA RAZVOJ ŠPORTA V MOM DO LETA 2030

Nacionalni program športa 2014–2023 bo v celoti mogoče uveljaviti postopoma, skladno z uspešnostjo rasti javnih sredstev, ki se namenjajo za šport na državni in lokalni ravni ter uspešnostjo uveljavljanja drugih ukrepov.

Športna društva v MOM so konec leta 2020 pripravila svoje panožne strategije za 29 panog, v katerih so opredelile svoje cilje, želje in potrebe. Panožne strategije so bile tudi temeljna podlaga za pripravo celostne strategije športa v MOM.

Iz povzetka panožnih strategij športnih društev v MOM, ki so priloga tega dokumenta, je razvidno, da jih velika večina želi zaradi epidemije in posledično upada števila njihovih članov, obnoviti oziroma povečati članstvo v svojih klubih ali društvih. Mnoga društva izpostavljajo kot problem dotrajano ali pomanjkljivo športno infrastrukturo, ki bi omogočala varne pogoje za vadbo, kot cilj pa so si zastavili dvig prepoznavnosti njihove športne panoge (kolesarstvo, frisbee, vaterpolo, rugby, konjenišтво), povečanje števila kategoriziranih športnikov in doseženih norm za najvišja državna ali mednarodna tekmovanja, spodbujanje športa starejših in invalidov, ohranjanje brezplačne vadbe za osnovne vadbene programe in omogočanje mladim perspektivnim športnikom optimalne pogoje za vadbo in čim lažji prehod v člansko selekcijo.

Vsekakor pa so si vsa društva enotna, da je potrebno zasledovati skupen cilj, in sicer, da šport postane vsakdanji spremljevalec občanov Maribora pri izrabi prostega časa. MOM bo tako za učinkovito implementacijo strategije športa zasledovala aktivnosti, ki bodo usmerjene v razvoj športnih površin, razna partnerstva, dostopnost za vsakršno tvorno sodelovanje z vsemi deležniki v športu, razvoj strokovnega kadra in spodbujanje prostovoljstva ter razvoj športnega turizma.

Strokovno vodena, dovolj intenzivna, kakovostno strukturirana in redna športna vadba je edina dejavnost, ki lahko nevtralizira negativne posledice pretežno sedečega življenja, neustreznih prehranjevalnih navad sodobnih mladih generacij, predvsem pa aktualnih razmer v današnji družbi, ki nam v prihodnje predstavljajo veliko neznanko.

Temeljni namen športne vadbe, predvsem v obdobju otroštva in mladostništva, je omogočiti, da postane otrok oziroma mladostnik gibalno kompetentna oziroma gibalno izobražena osebnost. Zaradi vpliva gibanja in športa na različne vidike razvoja mladega človeka je potrebno izpostaviti posebno skrb za pojavne oblike športne dejavnosti otrok in mladine. Tako bomo v prihodnje zasledovali priporočila številnih resolucij, ki zahtevajo da mora imeti vsak otrok in mladostnik vsaj uro kakovostne športne vadbe dnevno, zato je nujno, da se vključujejo v različna področja športnih aktivnosti.

10.1 Prednostne naloge športa v MOM

Šport in rekreacija sta namenjena razvoju vrhunškega športa (poletni, zimski) in zagotavljanju pogojev zanj, obnovi in povezovanje športnih objektov in digitalizaciji ponudbe/povpraševanja ter razvoju rekreativnih športov in zagotavljanje infrastrukture zanje (Pohorje, Pekrska gorca, Stražun, Kozjak, Drava).

- Cilj: vsaj 20% mladih se ukvarja s športom v letu 2030.
- Kazalnik: število aktivnih športnikov.

10.1.1 Ukrep 1: Razvoj vrhunškega športa in zagotavljanje pogojev zanj

Ukrep je namenjen vzpostavljanju okvirnih pogojev za razvoj kakovostne športne vzgoje otrok in mladine v tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez (občinske panožne športne šole), povečanju števila registriranih športnikov v kadetskih in mladinskih kategorijah, omogočanju prehoda iz mladinske v člansko kategorijo, zagotavljanju zadostnega števila ur vadbe kategoriziranim športnikom ter ohraniti sodelovanje klubov MOM na evropskih tekmovanjih oziroma drugih velikih tekmovanjih pod okriljem mednarodnih športnih zvez in združenj. Prav tako je potrebno zagotoviti pogoje za organizacijo velikih mednarodnih športnih tekmovanj v MOM.

Učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi kazalniki:

- število mednarodnih športnih tekmovanj v MOM.
- delež športnikov MOM v sistemu kategorizacije Olimpijskega komiteja Slovenije.

DELEŽNIKI: MOM, Športne zveze, klubi.

UPORABNIKI: športnice in športniki.

10.1.2 Ukrep 2: Obnova in povezovanje športnih objektov, razvid zasedenosti, cenovne politike in digitalizacija ponudbe ter avtomatizacija rezervacij

Ukrep je namenjen povezovanju športnih objektov, zagotavljanju razvida njihove zasedenosti, določanju skupne cenovne politike (digitalizacija ponudbe in avtomatizacija rezervacij).

Za zagotavljanje okvirnih pogojev za razvoj vrhunškega športa, je nujno vlaganje v športno infrastrukturo (zgradbe, oprema). Ukrep predvideva investicije v javno infrastrukturo s katero upravljata Javni zavod Športni objekti Maribor in javno podjetje Marprom d.o.o.

Učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi indikatorji:

- vzpostavljeni infrastrukturni pogoji za razvoj vrhunškega športa.
- javno dostopen rezervacijski sistem.
- število investicij v javno športno infrastrukturo.

DELEŽNIKI: MOM, Holding Maribor, JZ Športni objekti Maribor.

UPORABNIKI: športnice in športniki, rekreativci.

10.1.3 Ukrep 3: Razvoj rekreativnih športov in zagotavljanje infrastrukture zanje (Pohorje, Pekrska gorca, Stražun, Kozjak, Drava)

Ukrep je namenjen zagotavljanju pogojev za povečanje deleža gibalno športno aktivnih prebivalcev MOM, ne glede na to ali gre za vključevanje v organizirano gibalno športno aktivnost ali individualno aktivnost posameznika.

Za izvajanje športnih in rekreacijskih aktivnostih so nujna vlaganja v infrastrukturo na Pohorju, Pekrski gorci, Stražunu, Kozjaku, Za tremi ribniki in ob Dravi ter strokovno upravljanje z njimi.

Za ohranjanje gibalne sposobnosti prebivalcev je nujna dostopnost rekreacije do najširšega spektra različnih aktivnosti.

K obstoječi infrastrukturi in njenemu vzdrževanju je potrebno dodati tudi novo kot je npr. dodatno letno kopališče v MOM.

Učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi kazalniki:

- Število prog, namenjenih gorskim kolesarjem.
- Število inovativnih rešitev zasneževanja smučarskih prog.
- Število uporabnikov žičniških naprav.
- Število mednarodnih športnih dogodkov v mestu.
- Število mednarodnih reprezentanc na pripravah v Mariboru.
- Število rekreativnih športnikov.
- Število učencev in dijakov s statusom športnika v MOM.

DELEŽNIKI: MOM, Holding Maribor, Zavod za turizem Maribor, Športna zveza Maribor, RRA Podravje – Maribor.

UPORABNIKI: rekreativci, obiskovalci, turisti.

10.2 Razvoj športnega turizma

Športni turizem je za mesto in njegov turistični razvoj izjemnega pomena, saj gre za enega najhitreje rastočih segmentov turističnih integralnih produktov, ki močno vpliva na doseganje dobrih rezultatov na področju potrošnje in števila prihodov gostov. Pohorje je kmalu po drugi svetovni vojni, ob gozdarstvu in kmetijstvu, postalo prepoznavno tudi kot prostor za šport (tudi vrhunski) in rekreacijo – pohodništvo, kolesarjenje in smučanje ter doživljanje narave. Pozabiti pa ne smemo niti na naravne zdravilne faktorje in ugodno klimo na območju Pohorja. Še posebej je treba izpostaviti naravne vire in z njimi povezane ekosistemske storitve, ki pomembno valorizirajo okolje skozi čist zrak, vodo, prst, ...

Gorsko kolesarjenje pomeni vožnjo kolesa izven urejenih poti, po navadi po gozdnih poteh gorskega sveta, kjer je prisotna neokrnjena narava, razgiban teren in je mnogo poti, ki so tudi tehnično bolj zahtevne. V Sloveniji se njegova priljubljenost izjemno hitro širi, sploh v povezavi z e-kolesi. Ob pohodništvu je gorsko kolesarjenje najhitreje rastoča panoga v ne-zimskem času v Sloveniji tako v turističnem smislu kot v smislu domačih uporabnikov.

Pohodništvo je v MOM ena od bolj priljubljenih športno rekreativnih aktivnosti, saj tako na Pohorju kot tudi na bližnjih obronkih Maribora, vsakodnevno srečujemo izjemno veliko število pohodnikov in sprehajalcev.

Kolesarski turizem, gorsko kolesarjenje, e-kolesarjenje in pohodništvo so velika priložnost za trajnostni razvoj Pohorja, saj so v hitrem porastu.

Promocija naravnih lepot tako postaja v svetu in tudi v Sloveniji vse bolj pomembna dejavnost.

Strateški cilji:

- Spodbujati razvoj športnega turizma in razvijati digitalizacijo ponudbe (aktiviranje »ŠPORTNE KARTICE MOM«).
- Organizacija tekmovanj in priprav za športne klube (športni turizem).
- Organizacija sejmov za šport.
- Zagotavljanje urbanih športnih površin in športnih površin v naravi (motorični, pustolovski in adrenalinski park, plezalne stene, itd.).

10.3 Aktivna vloga športa pri pripravi ukrepov za blaženje posledic epidemije

Epidemija novega koronavirusa je poleg različnih omejitev, ki smo jim priča v vsakdanjem življenju, povzročila rigorozno omejitev izvajanja športne dejavnosti na različnih ravneh. V

drugem valu epidemije v Sloveniji je bila organizirana športna dejavnost izdatno omejena predvsem za otroke in mladino in organizirano športno rekreacijo. Dolgotrajno več mesečno omejevanje izvajanja velikega dela organiziranih športnih dejavnosti je povzročilo negativne posledice množici otrok in mladine. Ugotovili so, da se je gibalna učinkovitost otrok in mladine zaradi omejitev izrazito zmanjšala, pri otrocih se je zelo povečal delež podkožnega maščevja, zaznan je velik upad interesa otrok za športno dejavnost.¹³

Nič drugače ni bilo v MOM, kjer so športna društva praktično vsakomesečno opozarjala na izjemno težke razmere za njihovo (ne)delovanje in predvsem na več kot 30% upad vadečih oz. povratnikov po postopnem sproščanju ukrepov. MOM je za ta namen že v letu 2020 priskočila športnim društvom dodatno na pomoč in razpisala izredni Javni razpis za dodelitev finančne pomoči za zagotovitev delovanja društev, ki delujejo na področju športa v MOM v letu 2020¹⁴. V primeru, da se razmere ne bodo normalizirale, bo MOM s tovrstno prakso pomoči športnim društvom nadaljevala tudi v prihodnje.

Prav tako si bo MOM prizadevala k spoštovanju vseh ukrepov za neposredno pomoč športu, ki jih je Vladi RS predlagal OKS-ZŠZ.¹⁵

¹³ Šport v Sloveniji v obdobju epidemije - <https://savinjska.info/sport-v-sloveniji-v-obdobju-epidemije/>

¹⁴ Javni razpis za dodelitev finančne pomoči za zagotovitev delovanja društev, ki delujejo na področju športa v MOM v letu 2020 - <https://www.maribor.si/dokument.aspx?id=37774>

¹⁵ Predlog ukrepov OKS za tretji sklop mega zakona - <https://www.olympic.si/novica/1208#:~:text=%20Predlog%20ukrepov%20OKS%20za%20tretji%20sklop%20megazakona.za%20otroke%20od%206%20do%2016...%20More%20>

11. IZVAJALCI ZA URESNIČEVANJE STRATEGIJE

Izvajalci za uresničevanja strategije so opredeljeni z Zakonom o športu, pri čemer so ključni nosilci v MOM:

- Urad za šport Mestne občine Maribor: načrtuje letni program športa, izvaja postopek izbora izvajalcev letnega programa športa, sodeluje pri načrtovanju novih športnih objektov in obnovi obstoječih športnih objektov in izvaja določene programe;
- Izbrani upravljalec javnih športnih objektov: Upravlja s športnimi objekti in žičniškimi napravami v lasti MOM, svetuje pri načrtovanju, obnovi in izgradnji športnih objektov in izvajanju nekaterih programov;
- Osnovne šole in srednje šole ter Univerza: upravljajo s športnimi objekti (šolskimi telovadnicami in šolskimi športnimi igrišči), zagotavljajo uporabo športnih objektov in izvajajo določene programe;
- Izvajalci letnega programa športa: Športna zveza Maribor, druge športne zveze, športna društva in klubi ter drugi izvajalci.

12. STRATEŠKI NADZOR

Nadzor nad uresničevanjem strategije se spremlja z naslednjimi kazalniki in se bo opravljal na vsak olimpijski cikel:

- Število športno aktivnih prebivalcev MOM;
- Število kategoriziranih športnikov;
- Število športnikov v mladinskih in kategoriji mlajših članov;
- Število strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami;
- Število novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
- Število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m².

13. POROČANJE

Urad za šport letno poroča Mestnemu svetu MOM o uresničevanju strategije za preteklo leto. Prvo poročanje je predvideno po prvem olimpijskem ciklusu.

14. VIRI IN LITERATURA

Zakonodaja in druge podlage s področja športa in povezana s športom

1. Zakon o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP, 15/03 – ZOPA in 29/17 – ZŠpo-1).
2. Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji (NPS, Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00 – popr.).
3. Bela knjiga o športu v EU (2007; http://ec.europa.eu/sport/index_en.html).
4. Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg).
5. Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE).
6. Olimpijski komite Slovenije, spletna stran <https://www.olympic.si/oks-zsz>.
7. Statut Mestne občine Maribor (MUV, št. 10/2011, 8/2014 in 12/2019).
8. Odlok o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ v MOM, MUV št. 21, 25.10.2019.
9. Olimpijski komite Slovenije, Kongres športa za vse, Zbornik prispevkov, 2015, [https://www.olympic.si/datoteke/Zbornik%20prispevkov Kongres-sporta-za-vse.pdf](https://www.olympic.si/datoteke/Zbornik%20prispevkov%20Kongres-sporta-za-vse.pdf).
10. Zavod za šport RS Planica, <https://www.zsrs-planica.si/>.
11. Strokovni svet RS za šport, Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, 2018 - https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/Pogoji_pravila_kategor.pdf.

Povezave z drugimi strategijami in sorodnimi dokumenti MOM na področju športa

1. Strategija razvoja Pohorja, september 2020.
2. Brošura Maribor evropsko mesto športa 2018.

*Zahvaljujemo se vsem, ki ste sodelovali
pri oblikovanju »Strategije športa v MOM« ter
s svojim znanjem, izkušnjami in nasveti doprinesli,
da bodo skupni cilji in zastavljene prioritete
pripomogle k nadaljnjemu razvoju športa v Mariboru.*